

Statenmededeling

Datum

1 maart 2016

Documentnummer

GS: 3928653

PS: 3931527

Onderwerp

Brabant Vernieuwt, een economische agenda

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

Brabant Vernieuwt, een economische agenda

Aanleiding

Brabant, met zijn stevige industriële fundament en innovatieve bedrijvigheid, staat er economisch goed voor. Er zijn gunstige vooruitzichten voor de hoogwaardige maakindustrie, de buitenlandse export groeit, de huizenmarkt trekt aan en de welvaart¹ neemt weer toe. Na de kredietcrisis hebben consumenten eindelijk weer meer te besteden. Een abrupte sluiting van Philip Morris is echter een belangrijke waarschuwing dat we niet op onze lauweren mogen rusten. De economie van Brabant blijft in onweerstaanbare beweging². De koers hiervoor is uitgezet in het [Economisch Programma Brabant 2020](#)

Deze Statenmededeling schetst de visie en handelswijze van ons College op de economische structuurversterking van Brabant: hoe gaat de provincie inspelen op de dynamische economische ontwikkelingen als onderdeel van de maatschappelijke uitdagingen, binnen de kaders van het Economisch Programma Brabant 2020 en de Investeringsstrategie.

Deze Statenmededeling informeert U over:

- De economische ambitie in het licht van de maatschappelijke opgaven;
- Tot welke voorstellen deze ontwikkelingen in deze bestuursperiode zullen leiden;
- De wijze van financiering van die voorstellen;
- De wijze waarop we inzicht bieden in geleverde en toekomstige prestaties

U ontvangt uiterlijk 17 maart een longread met een economische analyse en eerste verkenningen van opgaven rond onze economische clusters.

¹ Volgens recente [CPB ramingen](#) is de koopkracht (mediaan) in 2014 weer gegroeid met 1,4%, in 2015 met 0,9% en de verwachting is dat deze in 2016 met 1,8% gaat groeien.

² A.A.M. van Agt, [Kruiend IJ](#)s 1987.

Bevoegdheid

GS is verantwoordelijk voor de uitvoering van het Economisch Programma. Binnen het kader van het Economische Programma informeren wij u met deze statenmededeling "Brabant Vernieuwt" over het verdere proces naar het versterken van de economische structuur en een bijdrage aan maatschappelijke opgaven.

Datum

1 maart 2016

Documentnummer

GS: 3928653

PS: 3931527

Kernboodschap

1. Het is onze overtuiging dat een robuuste, innovatieve economie één van de pijlers is voor de aanpak van de maatschappelijke opgaven zoals het circulair maken van onze economie, het verduurzamen van onze landbouw, het verminderen van onze afhankelijkheid van fossiele brandstoffen, de organisatie van slim en duurzaam vervoer, het versterken van de sociale veerkracht, en het vergroten van de vitaliteit van onze natuur en landschappen.

Waar economische ontwikkelingen effectief verbonden kunnen worden met deze opgaven snijdt het mes bovendien aan twee kanten: maatschappelijke problemen worden opgelost en in de zoektocht naar oplossingen wordt het verdienvermogen versterkt. Ondanks het wenkende perspectief op de economische groeikansen van onze regio staan we de komende periode immers voor belangrijke maatschappelijke uitdagingen.

2. Onze ambitie voor de komende jaren richt zich op innovatie³, meer inclusieve en een groene economische groei.

2.1 We ambiëren duurzame innovatieve economische groei die veerkrachtig is.

Een belangrijke voorwaarde voor duurzame groei is een economie die veerkrachtig is. Een economie die snel weet in te spelen op economische en maatschappelijke veranderingen en zich weet aan te passen aan nieuwe mondiale omstandigheden.

In de lerende economie blijft het ontwikkelen van nieuwe kennis belangrijk, maar ook het mobiliseren en slim toepassen van kennis, ideeën en technieken die te vinden zijn in andere bedrijven, sectoren en landen. Bijvoorbeeld de creatieve industrie. Kortom, het circuleren van kennis.

Brabant is koploper als het gaat om investeringen in innovatie of R&D door bedrijven. Bedrijven als ASML en Philips nemen een groot deel van deze investeringen voor hun rekening maar ook het Brabantse mkb investeert veel in R&D, vooral in de hightech sector. Door investeringen als deze neemt de industrie zo'n 70% van de stijging van de arbeidsproductiviteit voor haar rekening, een belangrijke

³ Mariane Mazzucato, [The Creative State](#)

pijler onder onze economische groei. Maar innovatie zorgt ook voor een beter exporteerbaar product. Het exporteren van producten zorgt ook voor extra banen, vooral als deze exportproducten in Brabant gemaakt zijn zoals bij maakbedrijven als Suiker Unie en DAF. Van industriële mkb-bedrijven die investeren in innovatie is gemiddeld driekwart internationaal actief, van de overige industriële bedrijven is dat nog geen 10%.

Datum

1 maart 2016

Documentnummer

GS: 3928653

PS: 3931527

De industrie is een [kraamkamer](#) van nieuwe technologie voor de toekomst. De verwachting is dat die functie de komende jaren nog belangrijker wordt. Vooral in het verlengde van het hightech cluster liggen er door de oprukkende digitalisering veel kansen die steeds breder toepasbaar zijn, zoals robotisering, 3d-printing en big data. De toepassing van deze technologieën biedt ook kansen voor maatschappelijke problemen of andere economische clusters.

Innovatie zorgt niet alleen voor toegevoegde waarde en inkomensgroei, voor meer werkgelegenheid, maar ook voor betere en toekomstbestendige oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen. Denk aan de mogelijkheden van innovaties binnen de zorg economie, van innovaties in de voedingssector (personalised food), voor betere toepasbare medicijnen, enzovoort.

Met het programma zorg economie pakken we via het spoor Health@home nadrukkelijk ook de sociale aspecten van het gezond ouder worden mee. Daarnaast willen we het Pivot Park in Oss verder versterken.

Ondernemingen die vanuit kennis nieuwe marktkansen zien en die kansen weten te vertalen naar waarde, vormen de basis voor de economie van de toekomst. Via regionale [valorisatieorganisaties](#) ([Ondernemerslift](#), [Bright Move](#), [Starterslift](#)) hebben we een provinciedekkend netwerk van startersondersteuning gecreëerd. Hiermee helpen we jonge kennisintensieve bedrijven in het zadel. In samenwerking met de BOM gaan we met deze organisaties, kennisinstellingen en andere stakeholders de komende periode in gesprek over de toekomst van deze organisaties en onze rol daarin.

Voor de provincie is het stimuleren van de kenniscirculatie tussen de kennis- en onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven in Brabant een belangrijk uitgangspunt. Daarom steunen we het BEAGLE-initiatief dat in samenwerking met onder meer de BOM is ontwikkeld. Wij werken op verschillende manieren samen met kennis- en onderwijsinstellingen. In het najaar is onze samenwerking met de Brabantse universiteiten en de gemeente 's-Hertogenbosch bekroond met de gezamenlijke ambitie om te komen tot een 'Grand Initiative on Data Science'.

We versterken de komende jaren onze samenwerking tussen het ministerie van EZ, de KvK, de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappijen en de regionale triple helix organisaties om het MKB steeds meer in samenhang en éénduidig te bedienen.

Datum

1 maart 2016

Documentnummer

GS: 3928653

PS: 3931527

2.2 We willen economische groei waarbij banen voor zoveel mogelijk mensen gerealiseerd worden.

De economie mag dan wel vaart maken, te veel Brabanders staan nog aan de kant. De kredietcrisis heeft flinke sporen op de arbeidsmarkt achtergelaten.

Werkloosheid, zowel onder jongeren als ouderen, is een groot probleem. Meer banen in Brabant zijn nodig.

Tegelijkertijd is menselijk kapitaal de achilleshiel van de Brabantse economie. Het is de uitdaging dat bedrijven en instellingen op het juiste moment kunnen beschikken over de juiste hoeveelheid mensen met de juiste kwalificaties op de juiste plek. Zeker in het licht van de sterk veranderende arbeidsvraag van bedrijven en sectoren en de groeiende flexibilisering van de arbeidsmarkt. Een goede wisselwerking en aansluiting tussen economie, onderwijs en arbeidsmarkt is belangrijker dan ooit. Het MKB, en dan vooral de maakindustrie als leverancier van banen daarbinnen, is voor Brabant van vitaal belang. Eén baan in de industrie levert anderhalve baan op in andere sectoren, bijvoorbeeld in dienstverlening of transport.

Met het oog op de dynamiek van de arbeidsmarkt richten wij ons in deze bestuursperiode specifiek op flexicurity, een betere aansluiting van het onderwijs op de vragen vanuit de arbeidsmarkt en inclusief werkgeverschap met aandacht voor de 'onderkant' van de arbeidsmarkt.

Voor onze flexicurity aanpak zijn we met betrokken partijen – werkgevers, overheid, uitvoeringsinstanties en bedrijven - om de tafel gegaan, met als doel gezamenlijk te werken voor en aan de Brabantse arbeidsmarkt en goede voorbeelden op te halen. We streven naar een flexicurity-arbeidsmarkt als een zelfregulerend systeem waarin werkenden en werkgevers tot een balans komen tussen flexibiliteit en zekerheid. Voor een belangrijk deel is het realiseren van deze balans een verantwoordelijkheid voor werkgevers en werknemers zelf. De provincie maakt zich in het kader van flexicurity bijvoorbeeld hard voor het inrichten van mobiliteitsnetwerken, en het mogelijk maken van bijzondere projecten.

De industriële clusters zijn belangrijk voor banen in de Brabantse economie. Aangezien al deze clusters een technische component hebben zetten wij sterk in op bètatechnische kennis en vaardigheden. Belangrijk hierbij is dat er voldoende technisch personeel voorhanden is, dat voldoet aan de kennis en competenties van de toekomst. De komende jaren neemt het belang van een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt toe. Er dreigen tekorten aan hoger opgeleiden en

beroepsbeoefenaren met specifieke kwalificaties. Gelijktijdig dreigt een groot aantal jongeren, zonder startkwalificatie, buiten de boot te vallen. Onvoldoende kennis en de juiste competenties (21st century skills) zijn daarbij een groot probleem.

De huidige economische opleving vertaalt zich nog onvoldoende in het teruglopen van werkloosheid, vooral onder jongeren, ouderen en mensen met een arbeidshandicap. Deze groep proberen we expliciet te verbinden aan bedrijven die we als provincie op andere dossiers kunnen helpen. Daarnaast willen we de resultaten van het project Jeugd Werkloosheidsvrije zone Midden-Brabant ook opschalen naar de andere Brabantse Regio's.

Datum

1 maart 2016

Documentnummer

GS: 3928653

PS: 3931527

Op deze manier draagt het economisch beleid bij aan de maatschappelijke opgave van de sociale veerkracht en aan het bereiken van een kansrijke arbeidsmarkt voor alle inwoners van Brabant. Binnenkort ontvang u ons voorstel met onze complete aanpak om een veerkrachtige arbeidsmarkt te realiseren waarbij diverse ontwikkellijnen waaronder flexicurity worden uitgewerkt .

2.3 We ambiëren een groenere economische groei.

Brabant is niet alleen sociaal en economisch, maar ook ecologisch zeer rijk en gevarieerd. De hoge druk op de biodiversiteit dwingt ons niet alleen om zuinig om te gaan met onze natuur, maar ook met grondstoffen en energie. Dat vereist een transitie naar een groenere, schonere en duurzame economie. We zoeken de samenwerking (living lab) op met bedrijven zoals Refresco in Maarheeze waarin we gezamenlijk en met partners inzetten op groene economische groei waarin de criteria van People – Planet – Profit leidend zijn. Dit doen we vanuit de overtuiging dat maatschappelijk en duurzaam ondernemen de sleutel tot succes is in de circulaire economie van de toekomst.

Onze regio kan en moet schoner en duurzamer worden door nóg meer in te zetten op duurzame energie en op de biobased economy. Met Solliance hebben we als provincie een consortium gebouwd voor de zonneceltechniek van de toekomst. De resultaten worden nu bijvoorbeeld toegepast bij de realisatie van 'Nul Op de Meter'-woningen in Brabant. Het verder sluiten van materiaal en energiekringlopen naar een circulaire economie, de omschakeling naar andere grondstoffen en waardeketens biedt kansen voor verbindingen tussen verschillende sectoren en opgaven, zoals het verduurzamen van de Brabantse woningvoorraad en het geven van een impuls aan smart and green mobility. Met het plan [Bereikbaar Zuid-Nederland](#) geven we een enorme impuls aan de smart mobility van Brabant met een forse inzet op intelligente transport systemen. Hiermee maken we van Brabant één groot 'living lab' voor de economische clusters automotive en logistiek.

Deze transitie staat niet op zichzelf, maar is een maatschappelijke opgave van formaat. Het biedt kansen voor een gezond leefklimaat, waarbij het gaat om besparing én duurzame opwekking op basis van eco-innovatie.

Datum

1 maart 2016

Documentnummer

GS: 3928653

PS: 3931527

Via de biobased economy verkennen we de mogelijkheden van hernieuwbare groene grondstoffen⁴. In het verlengde van het PMWP onderzoeken we de ecologische en economische kansen van de Greentech ontwikkeling in het Groene Woud, waarbij we op innovatieve wijze op zoek gaan naar nieuwe waarden uit biomassa.

We zetten in op groene economische ontwikkelingen in onze delta. We investeren in de biobased economy via green chemistry in Bergen op Zoom en de suikerverwaardiging (Sugar Delta). Ook rondom het verzilten van het Volkerak-Zoommeer ontstaan kansen om het beleidsveld economie sterker met ecologie te verbinden. Een zout Volkerak-Zoommeer met (beperkt) getij en in open verbinding met de Grevelingen zorgt, in samenhang met een robuuste zoetwatervoorziening, voor nieuwe economische vitaliteit en een gezonder ecologisch evenwicht.

Het versterken van het vestigingsklimaat bekijken we vanuit een breed perspectief. Het moet ook aantrekkelijk zijn om in Brabant te verblijven. Bijvoorbeeld via sportevenementen als Indoor Brabant, of via het jaar van Jheronimus Bosch. 2017 wordt het jaar van design tot Mondriaan met onder andere aandacht voor 'De Stijl' in Tilburg. Om op vernieuwende en duurzame wijze het aantal overnachtingsplaatsen voor 'short-stay visits' in Brabant te vergroten willen we onze bijdrage leveren aan het [leisure investeringsfonds](#). U heeft in januari een voorstel hiertoe vastgesteld.

3. We zetten de komende jaren sterker in op de clusters hightech en agrofood en cross overs tussen deze, en andere clusters vanwege hun economische belang en toekomstpotentie

We houden daarbij ook aandacht voor de andere, kleinere, clusters⁵ zoals de biobased economy vast. Voor het cluster agrofood is met u een uitvoeringsprogramma Brabantse agrofood vastgesteld. We streven er naar bij de meest innovatieve en duurzame agrofood regio's van Europa te behoren.

Voor het cluster hightech is de ambitie om Brabant verder door te ontwikkelen als kraamkamer van nieuwe producten en systemen. Die kennis kan ook benut worden om te komen tot hoogstaande productiemiddelen en productieprocessen: een smart industry. Wat we in Brabant bedenken, kunnen we ook hier maken, maar het gaat

⁴ De uitrol van de Biobased Economy kent raakvlakken met het [Uitvoeringsprogramma Energie](#) dat gelijktijdig aan uw staten zal worden aangeboden.

⁵ *life sciences, logistiek, maintenance, biobased economy en health*

nog een stap verder: na oplevering van producten is er gedurende de levenscyclus ook geld te verdienen met het realiseren van services. In de loop van het jaar ontvangt u ons voorstel voor het versterken van het cluster hightech.

Datum

1 maart 2016

Documentnummer

GS: 3928653

PS: 3931527

In het verlengde hiervan bevindt zich het maintenance cluster. De F35 is een belangrijke katalysator voor verbetering van maintenance en services in Brabant. U heeft in december reeds ingestemd met een samenwerking met de ministeries van Defensie en Economische Zaken. Samen investeren we in een onderhoudsfaciliteit voor het onderhoud van F35 motoren bij het Logistiek Centrum Woensdrecht (LCW) die moet zorgen voor de transitie naar een innovatiecampus.

Ook het logistieke cluster maakt het mogelijk dat de industrie in Brabant blijft draaien. Hiervoor bepaalt de Logistieke Agenda Brabant onze koers. Onderzocht wordt of we de logistieke sector van Brabant kunnen versterken via het voornemen van een graduate school in Breda.

4. We volgen de Zuid-Nederlandse Europese strategie

In het Economisch Programma Brabant 2020 neemt het versterken van de industriële clusters een prominente rol in. Ook de Zuid-Nederlandse [Smart Specialisation Strategy](#) (RIS3) die we op verzoek van Europa met alle triple helix organisaties, provincies en andere stakeholders in Zuid-Nederland hebben opgesteld om een beroep te mogen doen op Europese Fondsen, is op dezelfde leest geschoeid.

Ook Europa zet in op maatschappelijke uitdagingen zoals gezond ouder worden en slimme mobiliteit. Hierin liggen grote opgaven maar ook economische groeikansen. In het Economisch Programma richten we ons op de uitdagingen die passen bij het industriële DNA van Brabant. De aanpak van die uitdagingen reikt verder dan het economische domein.

Concrete voorbeelden van projecten die in 2015 via Europese programma's zijn gehonoreerd, zijn de fieldlab Campione waarmee met hightech oplossingen maintenance in de procesindustrie voorspelbaarder wordt gemaakt, SCeLiO-4B dat moet leiden tot biobased bouwstenen en Photon Delta dat nieuwe geavanceerde fotonen technologie een stap richting de markt moet brengen.

5. We versterken onze inzet op internationalisering

Vanwege het export -en innovatieve- karakter van ons bedrijfsleven is internationalisering de sleutel voor verdere groei van de economie. Vandaar dat het nodig is om een samenhangend internationaal beleid te voeren als het gaat om handel- en exportbevordering en arbeidsmarkt. Om onze internationale concurrentiepositie in de industrie te versterken, intensiveren we de samenwerking met onze bureaus. Voor het Brabantse MKB zijn Duitsland en Vlaanderen in

toenemende mate van belang als het gaat om export, kennisuitwisseling en werken over de grens. Hiertoe worden strategisch Europese programma's en projecten ingezet.

Datum

1 maart 2016

Documentnummer

GS: 3928653

PS: 3931527

We geven een extra impuls aan onze internationaliserings- en brandingstrategie, met als doel het verhogen van onze internationale acquisitie, het samenwerken met andere regio's en het versterken van het internationale vestigingsklimaat van Brabant. De Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM) versterkt hiervoor de internationale netwerken met het Brabantse bedrijfsleven. Branding zet de Brabantse successen, waaronder ook de unieke oplossingen en samenwerkingsarrangementen die onze provincie te bieden heeft, in de etalage om de gewenste positionering als kennis- en innovatieregio tot stand te brengen.

De internationale strategie van Brabant werpt haar vruchten af. In [2015](#) vestigden bijvoorbeeld het hoofdkantoor van Shimano, de Japanse producent van fietscomponenten, en het Europese logistieke centrum van de telecomgigant Huawei zich in Brabant. In totaal heeft dit in 2015 geleid tot 1756 banen.

6. Een aantrekkelijk ondernemings- en vestigingsklimaat vraagt om voldoende en aantrekkelijke ruimte voor de vestiging van nieuwe bedrijven en voor de ontwikkeling van bestaande bedrijven.

Het thema werklocaties pakken we multidisciplinair op vanuit een economische, ruimtelijke en ecologische invalshoek. Omdat vestiging of uitbreiding van een bedrijf van enige omvang geen sinecure is, is er veelal sprake van een integrale gebiedsaanpak. Dus niet alleen hectares verkopen, maar ook inzetten op een goede fit tussen de vraag en het aanbod van arbeid (met afspraken over benutting van menselijk kapitaal aan de "onderkant" van de arbeidsmarkt), op ruimtelijke uitstraling, op maatwerk tussen het overaanbod aan werklocaties en de wens van het bedrijf. Zo liggen er soms ook concrete kansen voor de natuurontwikkeling op de bedrijventerreinen zelf en hebben bedrijven met een uitstoot soms een impact op de natuur elders in Brabant. Zo zoeken we in het kader van de [Programmatische Aanpak Stikstof \(PAS\)](#) naar een balans tussen bedrijvigheid enerzijds en een gezonde natuur anderzijds. Bedrijven die innovatief hun stikstofuitstoot aanpakken, krijgen daarbij meer ontwikkelingsruimte. Op deze manier zetten we in op arrangementen met bedrijven, waarin we elkaar kunnen helpen om wederzijdse doelstellingen te bereiken.

Slimme combinaties: ruimtevraag en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt

Belangrijke bedrijven willen we optimaal faciliteren als ze zich in Brabant willen vestigen.. DPD was in de regio Zuidoost Brabant op zoek naar een nieuwe locatie. Bij de overeenkomst met DPD is een arbeidsmarktconvenant gesloten tussen arbeidsregio Eindhoven en DPD. Hierdoor kunnen minimaal 78 mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt instromen bij DPD. De provincie heeft hierin een faciliterende rol gespeeld. Zo helpen we het bedrijf bij het realiseren van uitbreidings- en groeiambities en bieden we perspectief voor de mensen die nu nog aan de zijlijn staan.

Bedrijven van groot provinciaal belang met huisvestingsvraagstukken worden optimaal begeleid. We blijven met de regionale triple helix selectief⁶ doorgaan met het ontwikkelen en ondersteunen van campussen. Hierbij zijn het gezamenlijk benutten van faciliteiten (facility sharing) en open innovatie aandachtspunten. We werken bijvoorbeeld aan de Brainport Industries Campus en het Logistiek Park Moerdijk. Tevens onderzoeken we de mogelijkheid van een Health Innovation Campus. Onze inzet op werklocaties ontvangt u binnenkort in het uitvoeringsprogramma Werklocaties 2016-2019.

Datum

1 maart 2016

Documentnummer

GS: 3928653

PS: 3931527

7. De komende periode ontvangt u diverse Statenvoorstellen.

We zullen snel met het uitvoeringsprogramma werklocaties en onze aanpak om naar een veerkrachtige arbeidsmarkt komen. Ook treffen we andere maatregelen zoals een stevigere Hightech aanpak en onze inzet ten aanzien van de valorisatieprogramma's. Voorstellen die een beroep doen op investeringsmiddelen voor economische structuurversterking en die rijp zijn voor besluitvorming leggen we separaat aan u voor, voorzien van concrete doelstellingen, key performance indicators (kpi's) en budget. Zoals eerder al gebeurde met de Statenvoorstellen voor Europese Programma's en het [Grand Initiative on Data Science](#) waarmee u hebt ingestemd.

Wijze van financiering van de voorstellen

Bedrijven kunnen alleen groeien en innoveren als ze kunnen beschikken over voldoende financieringsbronnen. In de vorige periode heeft de provincie hiervoor geïnvesteerd in diverse [fondsen](#), waaronder een innovatiefonds Brabant, dat door de BOM wordt uitgevoerd. Met de middelen uit het fonds ondersteunt de BOM bedrijven en cross sectorale bedrijvenclusters die met hun innovaties bijdragen aan technologische groei. Deze bedrijven formuleren ook antwoorden op actuele maatschappelijke vraagstukken. In sommige gevallen is deze strategie bijzonder succesvol. Zo was de [BOM](#) een van de vroege investeerders in Acerta op Pivot Park in Oss. Dit bedrijf ontwikkelt een medicijn tegen kanker. Inmiddels heeft Astra Zeneca een belang van 55% genomen in Acerta voor een bedrag van \$ 4 mld. Het voorbeeld geeft ook aan dat de door de provincie geïnvesteerde middelen bij de

⁶ Conform [Afwegingskader Campussen](#) 2775638

BOM daadwerkelijk kunnen revolveren. We hebben met u afgesproken om het innovatiefonds in 2017 te evalueren.

Datum

1 maart 2016

Documentnummer

GS: 3928653

PS: 3931527

In het bestuursakkoord is gekozen voor het uitbouwen van de economische structuur. Hiervoor is extra ruimte gecreëerd in de exploitatiebegroting. Hiermee versterken we onze internationale strategie, de arbeidsmarktaanpak, onze werklocaties en de valorisatiefunctie. Deze taken hebben veelal een structureel karakter. Daarnaast zijn middelen voor investeringen in economische structuurversterking beschikbaar. Op dit moment hebben we de volgende reserveringen gedaan.

Reserveringen economische structuurversterking € miljoen	150
PS besluit Europese programma's	15
PS besluit Graduate School	10
PS besluit Leisurefonds	5
Reservering Europese programma's	37,6
4% apparaatskosten	6
Beschikbaar	76,4
Waarvan taakstellend revolverend	20

Voor nieuwe investeringen voor economische structuurversterking werken we volgens een stappenplan langs de volgende vragen:

- Is een bijdrage noodzakelijk?
- Is het mogelijk om de noodzakelijke bijdrage revolverend te investeren. Daarbij
- kijken we primair naar investering zonder risicoprofiel en met een maatschappelijk meerwaarde (zoals de immunisatiereserve) en daarna naar investeringen met een risicoprofiel (zoals het ontwikkelbedrijf)
- Kunnen we op basis van onze RIS3 strategie gebruik maken van Europese fondsen waardoor onze bijdrage verhoogd wordt met middelen uit Europa (bijvoorbeeld OP-Zuid of Interreg voor het innovatieve MKB)⁷ of door andere regelingen als het MIT.
- Is er nog incidentele ruimte in de exploitatiebegroting?

Pas wanneer deze stappen geen soelaas bieden wordt een beroep gedaan op de Investeringsmiddelen Economische Structuurversterking. Indien aan de orde, wordt U daarover in een separaat voorstel om besluitvorming gevraagd. Daarbij houden we een reserve voor onverwachte ontwikkelingen achter de hand.

De Statenvoorstellen worden voorzien van concrete doelstellingen, key performance indicators (kpi's) en budget waarbij de ijkpunten van de investeringsagenda worden

⁷ Mogelijk worden deze mogelijkheden ruimer via Junker/ EFSI en of het Vanguard Initiative

betrokken. Daarin zal ook steeds worden aangegeven waarom de andere financieringsbronnen in dat geval niet kunnen worden aangewend.

Datum

1 maart 2016

Documentnummer

GS: 3928653

PS: 3931527

We monitoren onze prestaties

Conform het gesprek dat we met uw Staten hebben gevoerd rond de aangehouden [motie 17](#) zal in de begroting voor het jaar 2017 een integraal overzicht worden opgenomen met KPI's. We willen hierover met u in gesprek via een 'economische thermometer', een integraal overzicht van prestaties op het gebied van economisch beleid, internationalisering en branding. Deze thermometer zal rond de zomer 2016 worden aangeboden. Vervolgens zullen we daarvan afgeleide prestaties opnemen in de reguliere P&C-cyclus waaronder de begroting. Per aan u voorgelegd Statenvoorstel worden op maat gesneden KPI's aangegeven. Het integrale KPI overzicht in de begroting wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van deze separate voorstellen.

Communicatie

De communicatie van elementen van, onderwerpen uit en behaalde resultaten gebeurt via:

- de communicatiemiddelen van de provincie; website Brabant.nl, digitale nieuwsbrief Economie en Werk, televisieprogramma Booming Brabant, Brabant Magazine, social media
- pers en publiciteit; de lokale / provinciale pers, landelijke media, vakmedia en relevante sites
- communicatiemiddelen van de partners; Brainport, BOM, BZW enzovoorts

Tijdens de Staten tweedaagse op 17 en 18 maart schetsen we het economisch beleid van de provincie en koppelen we de statenleden aan partners uit de triple helix en ondernemers om de dialoog aan te gaan over economie in Brabant. Voor de Staten tweedaagse komt een longread beschikbaar.

Vervolg

In het vervolgstadium zullen concrete voorstellen ter besluitvorming aan U worden voorgelegd.

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

Datum

1 maart 2016

Documentnummer

GS: 3928653

PS: 3931527

prof. dr. W.B.H.J. van de
Donk

mw. ir. A.M. Burger

Opdrachtgever: Loet Visschers, lvisschers@brabant.nl,
Eenheid Directeur Strategie en Beleid en Cluster Economie en
Internationalisering

Opdrachtnemer: Jan-Willem Stad, jwstad@brabant.nl,
Eenheid Directeur Strategie en Beleid en Cluster Economie en
Internationalisering